
کار عملی شماره ۳۵

زمان اجرای کار عملی شماره (۳): ۸ ساعت

۱۱-۱- کار عملی شماره (۳)

روش باز کردن سشوار با موتور DC و دمنده‌ی هوا از نوع پروانه‌ای

با توجه به محدودیت زمانی، عملاً یک دستگاه سشوار را با توجه به امکاناتی که در اختیار دارد باز کنید و نکته مهم بیندید.

۱-۱۱-۱- ابزار، تجهیزات و مواد مصرفی موردنیاز:

- سشوار با موتور DC و دمنده‌ی هوا از نوع پروانه‌ای، یک دستگاه
- وسایل لحیم کاری مشابه شکل ۱-۲۹۱ در این شکل هویه‌دارای سرهای مختلف است سرهای هویه را در شکل می‌بینید.

شکل ۱-۲۹۱

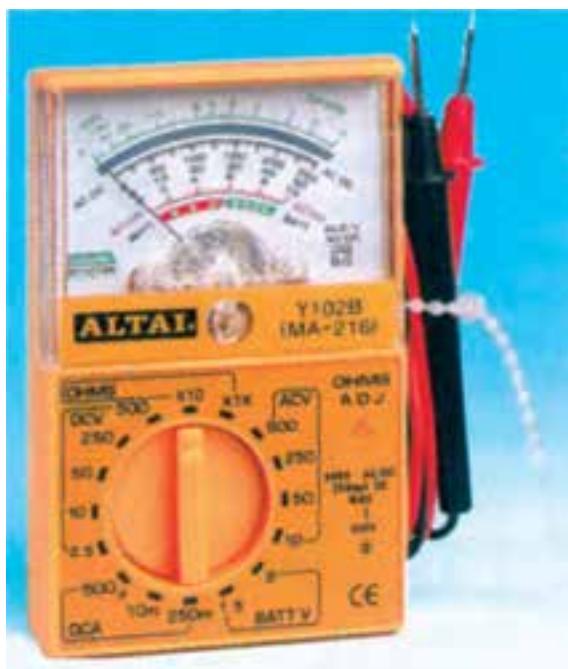
شکل ۱-۲۹۲

- پیپ قلع کش مشابه شکل ۱-۲۹۲، یک دستگاه قلع کش برای کشیدن و جمع آوری قلع های اضافی در زمان باز کردن اتصال های لحیم شده به کار می رود.
- پیچ گوشته تخت (دو سو)، یک سری
- پیچ گوشته چهارسو، یک سری
- نقشه‌ی مدار الکتریکی دستگاه، یک نسخه

شکل ۱-۲۹۳

- مولتی متر مشابه شکل ۱-۲۹۴ یا ۱-۲۹۳، یک دستگاه
- میز تعمیر لوازم خانگی با وسایل اندازه‌گیری، یک دستگاه
- قطعات یدکی دستگاه، به تعداد موردنیاز
- سیم رابط، سررسیم، لوله‌های عایق‌نسوز، به مقدار لازم
- دم باریک، یک عدد
- سیم چین، یک عدد
- سیم لخت کن، یک عدد
- دستگاه پرس سرسریم، یک عدد
- انبردست، یک عدد
- دم کج، یک عدد

شکل ۱-۲۹۴

توجه! شکل ابزار و تجهیزات در قسمت ۱-۹ همین فصل آمده است.

شکل ۱-۲۹۵

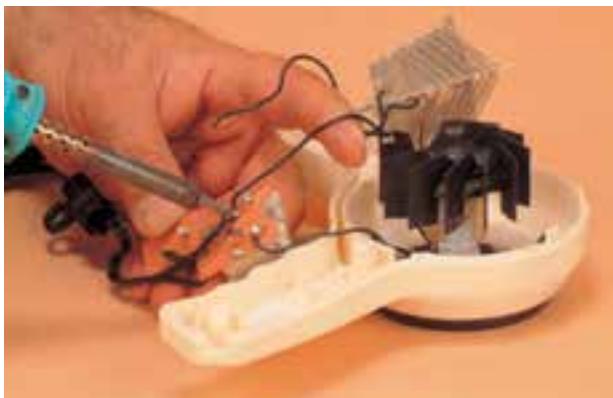
۱-۱۱-۲ نکات ایمنی:

▲ قبل از باز کردن سشوار، دو شاخه‌ی سیم رابط آن را به طور کامل از پریز برق بیرون بیاورید (شکل ۱-۲۹۵).

شکل ۱-۲۹۶

▲ هنگام باز کردن سشوار، مراقب باشید خارهای پلاستیکی قاب نشکند (شکل ۱-۲۹۶).

شکل ۱-۲۹۷

▲ هنگام باز کردن اتصال‌های لحیم شده در مدار، دقّت کنید تا سر هویه به قاب پلاستیکی دستگاه صدمه نزند (شکل ۱-۲۹۷).

شکل ۱-۲۹۸

▲ قسمت عقب سشوار را هرگز به موی سر نزدیک نکنید. زیرا موی سر را به داخل سشوار می‌کشد. در این حالت امکان آسیب رسیدن به کاربرد دستگاه وجود دارد (شکل ۱-۲۹۸).

شکل ۱-۲۹۹

▲ برای باز کردن پیچ های دستگاه، از پیچ گوشته مناسب استفاده کنید (شکل ۱-۲۹۹).

شکل ۱-۳۰۰

▲ برای بیرون آوردن پروانه های دمنده هوا بهتر است از دو پیچ گوشته تخت یا دو سوی مناسب که آن ها را به صورت 18° درجه مقابل یکدیگر قرار می دهید استفاده کنید. به کار بردن استفاده از پیچ گوشته نامناسب مشابه شکل $1-۳۰۰$ ممکن است به پروانه و دستگاه صدمه بزند.

شکل ۱-۳۰۱

▲ هنگام سوار کردن قطعات دستگاه، قطعه های فاصله دهنده پلاستیکی را بین مجموعه های المتن و بدنه قرار دهید (شکل ۱-۳۰۱).

شکل ۱-۳۰۲

▲ قطعه های فاصله دهنده فنری را مطابق شکل ۱-۳۰۲ در محل خود قرار دهید تا خطر برق گرفتگی پیش نیاید و المتن در جای خود محکم شود.

شکل ۱-۳۰۳

شکل ۱-۳۰۴

شکل ۱-۳۰۵

▲ هنگام باز کردن و بستن پیچ های پایه‌ی نگهدارنده‌ی موتور و پروانه‌ی دمنده، هر دو پیچ را به‌طور هماهنگ باز کنید یا بیندید (شکل ۱-۳۰۳).

▲ سیم‌های رابط دستگاه را در محل مناسب قرار دهید تا به پروانه‌ی دمنده یا المنت گیر نکند (شکل ۱-۳۰۳).

▲ کلیدهای دستگاه و دیودها را به‌طور صحیح در محل خود نصب کنید لوله‌های عایق نسوز را روی هادی دیود قرار دهید تا اتصال کوتاهی رخ ندهد (شکل ۱-۳۰۴).

▲ هنگام تعویض موتور مشخصات نامی موتور جدید را با موتور قبلی تطبیق دهید توجه داشته باشید که طول و قطر محور موتور که پروانه‌ی دمنده‌ی هوا روی آن نصب می‌شود یکی از ملاک‌های اصلی برای انتخاب موتور است (شکل ۱-۳۰۵).

▲ قبل از شروع کار عملی شماره‌ی (۳) نکات ایمنی ۱-۱۱-۲ را به دقت مطالعه کنید و به خاطر بسپارید.

توجه!

▲ در تمام مراحل کار، موارد ایمنی مربوط به سشوار و حفاظت شخصی را رعایت کنید.

▲ به هشدارهای کار با دستگاه توجه کنید.

شکل ۱-۳۰۶

۳-۱-۱-۳-مراحل اجرای کار عملی شماره (۳) (قسمت اول)

روش باز کردن قاب های بدندهی سشوار:

- ابتدا دو شاخه‌ی سیم رابط سشوار را از پریز برق بیرون بیاورید و آن را برای عیب‌یابی و تعمیر آماده کنید. سیم رابط دستگاه را جمع کنید و آن را با بست پلاستیکی ببندید (شکل ۱-۳۰۶).

سشوار شکل ۱-۳۰۶ را دقیقاً مورد بررسی قرار دهید. قبل از هر اقدامی، نحوه‌ی باز کردن دستگاه را از

توجه!

طریق مشاهده تجزیه و تحلیل کنید.

شکل ۱-۳۰۷

- سر متمرکزکننده‌ی هوای خروجی مطابق شکل از سر سشوار بیرون بیاورید (شکل ۱-۳۰۷).

شکل ۱-۳۰۸

- شکل ۱-۳۰۸ سر متمرکزکننده‌ی هوای خروجی سشوار را به صورت جدا شده از دستگاه نشان می‌دهد.

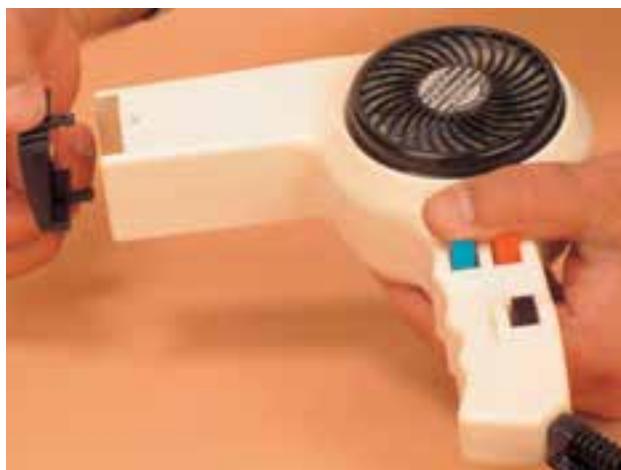
شکل ۱-۳۰۹

- با پیچ گوشتی چهارسوی مناسب، پیچ‌های محکم کننده‌ی قاب پلاستیکی شیکه‌دار سر سشوار باز کنید (شکل ۱-۳۰۹).

● قاب پلاستیکی سر سشوار را با دست بگیرید و از محل نصب بیرون بیاورید (شکل ۱-۳۱°).

شکل ۱-۳۱°

● در شکل ۱-۳۱ در شکل ۱-۳۱ قاب پلاستیکی را به صورت جدا شده از بدنه اصلی سشوار مشاهده می کنید.

شکل ۱-۳۱

● در شکل ۱-۳۱۲ المتن و زائدات پلاستیکی انتهای آن نشان داده شده است. این زائدات مانع حرکت عایق نسوز المتن می شود.

شکل ۱-۳۱۲

شکل ۱-۳۱۳

● با پیچ گوشته چهارسوی مناسب مطابق شکل ۱-۳۱۳ پیچ های روی دسته‌ی سشوار را باز کنید.

شکل ۱-۳۱۴

● قاب پلاستیکی بدنه را با انگشتان دست کمی فشار دهید تا خارهای پلاستیکی قاب‌ها از یکدیگر جدا شوند (شکل ۱-۳۱۴).

شکل ۱-۳۱۵

● در شکل ۱-۳۱۵ قاب‌های پلاستیکی بدنه از یکدیگر جدا شده‌اند. خارهای پلاستیکی قاب زیری مشاهده می‌شود.

شکل ۱-۳۱۶

● شکل ۱-۳۱۶ اجزای جدا شده‌ی بدنه‌ی سشوار را نشان می‌دهد. قبل از پیاده کردن قطعات الکترونیکی و الکترومکانیکی، از نحوه‌ی چیدمان و نصب آن‌ها یادداشت برداری کنید.

۴-۱۱-۱-مراحل اجرای کار عملی شماره (۳)

(قسمت دوم)

روش باز کردن کلیدها

توجه! مراحل این کار در دادمه کار ۱-۱۱-۳ انجام می‌شود.

شكل ۱-۳۱۷

کلیدهای دستگاه را از محل نصب پیرون پیاورید (شکل

.۱-۳۱۷).

شكل ۱-۳۱۸

به وسیله‌ی هویه برقی اتصال سیم مشترک مقاومت‌های

منت از کلید را جدا کنید (شکل ۱-۳۱۸).

شكل ۱-۳۱۹

به وسیله‌ی هویه برقی سرسریم دیگر المنت (سرسریم رابط

سشوار) را از کلید باز کنید (شکل ۱-۳۱۹).

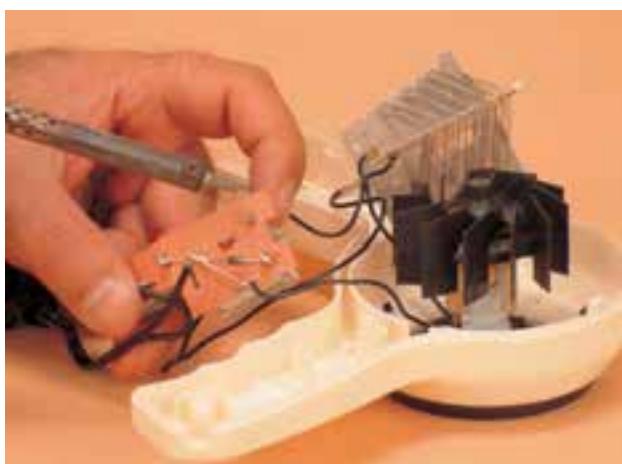

با هویه‌ی برقی، اتصال سرسیم رابط موتور از کلید را باز کنید (شکل ۱-۳۲۰).

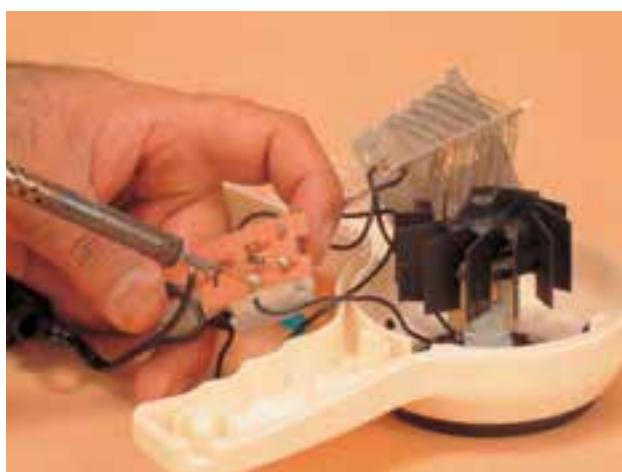
شکل ۱-۳۲۰

در شکل ۱-۳۲۱ اتصال دیود روی کلید را بعد از باز شدن سیم‌های رابط المتن و موتور مشوار مشاهده می‌کنید.

شکل ۱-۳۲۱

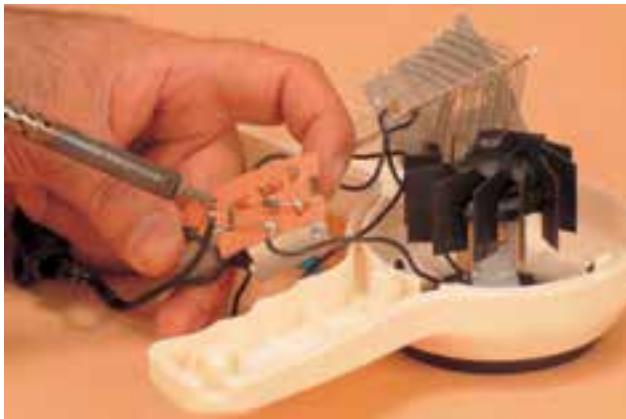
با هویه‌ی برقی، اتصال سرسیم رابط بین دو کلید را باز کنید (شکل ۱-۳۲۲).

شکل ۱-۳۲۲

● سیم اتصال دهندهٔ دیود به کلید را با هویهٔ برقی باز کنید (شکل ۱-۳۲۳).

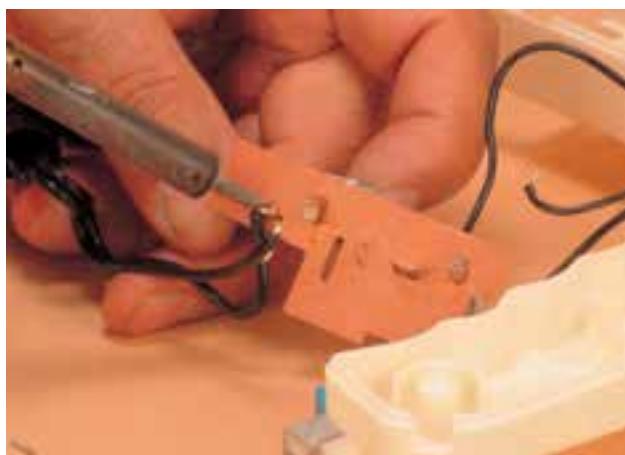
شکل ۱-۳۲۳

● اتصال دیود به کلید را با هویهٔ برقی باز کنید (شکل ۱-۳۲۴).

شکل ۱-۳۲۴

● اتصال سیم رابط سشوار به کلید را با هویهٔ برقی باز کنید (شکل ۱-۳۲۵).

شکل ۱-۳۲۵

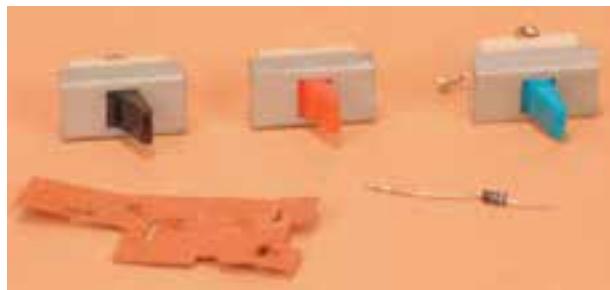
شکل ۱-۳۲۶

● شکل ۱-۳۲۶ ۱ سیم رابط باز شده دستگاه را نشان می‌دهد. با آزمایش آن توسط اهمتر از سالم با معیوب بودن آن مطلع شوید.

شکل ۱-۳۲۷

● شکل ۱-۳۲۷ ۱ صفحه‌ی نگه‌دارنده کلیدهای سشوار را نشان می‌دهد. ترمینال‌های کلید را در روی آن مشاهده می‌کنید. این صفحه یک نوع عایق مقوایی فشرده است.

شکل ۱-۳۲۸

● شکل ۱-۳۲۸ ۱ کلیدها، دیود کاهش سرعت و دمای المنت و صفحه‌ی نگه‌دارنده کلیدها را نشان می‌دهد.

شکل ۱-۳۲۹

● در شکل ۱-۳۲۹ ۱ ترمینال‌های کلید، دیود و صفحه‌ی نگه‌دارنده کلیدها را نشان می‌دهد.

۱۱-۵-مراحل اجرای کار عملی شماره (۳)

(قسمت سوم)

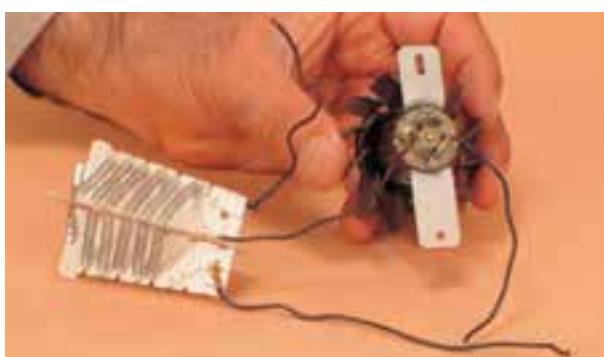
روش باز کردن و آزمایش موتور سشوار

توجه! مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۱۱-۴ انجام می‌شود.

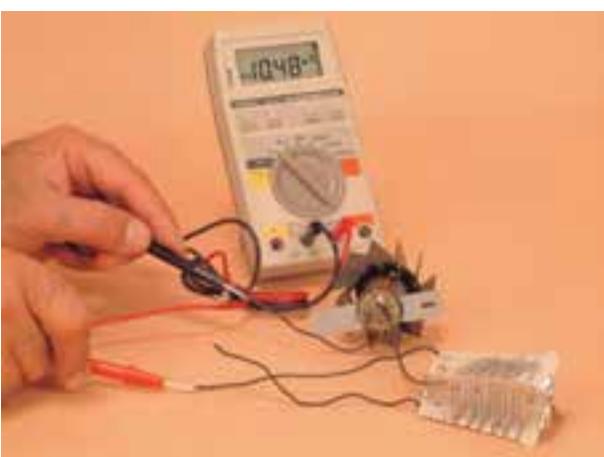
شکل ۱-۳۳۰

- با پیچ گوشتی چهارسوی مناسب، پیچ نگهدارنده قاب فلزی موتور دستگاه را از بدنه باز کنید (شکل ۱-۳۳۰).

شکل ۱-۳۳۱

- در شکل ۱-۳۳۱ دیودهای یکسوسازی ولتاژ AC برای تولید ولتاژ DC و تغذیه موتور و اتصال سیم رابط المتن به ترمینال موتور را مشاهده می‌کنید.

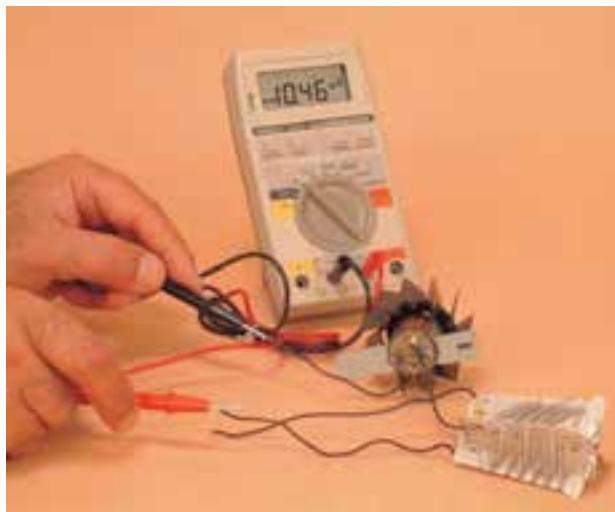

شکل ۱-۳۳۲

- مقدار مقاومت که در شکل ۱-۳۳۲ توسط اهم متر برابر با $10.48\ \Omega$ نشان داده می‌شود، علامت قطع مدار المتن و موتور DC است.

● مقاومت نشان داده شده توسط اهم متر که مقدار آن ۱۰ مگاهم است، نشان می‌دهد که ارتباط سر دیگر المنت و موتور DC قطع است (شکل ۱-۳۳۳).

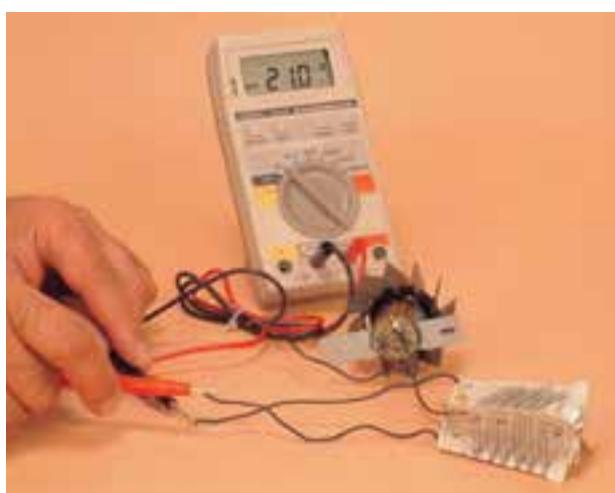
شکل ۱-۳۳۳

● مقاومت ۱۰ مگاهم نشان داده شده در شکل ۱-۳۳۴ نشان می‌دهد که مدار سشووار و موتور DC قطع شده است. این اندازه‌گیری بین سر دیگر المنت و سیم رابط موتور صورت گرفته است.

شکل ۱-۳۳۴

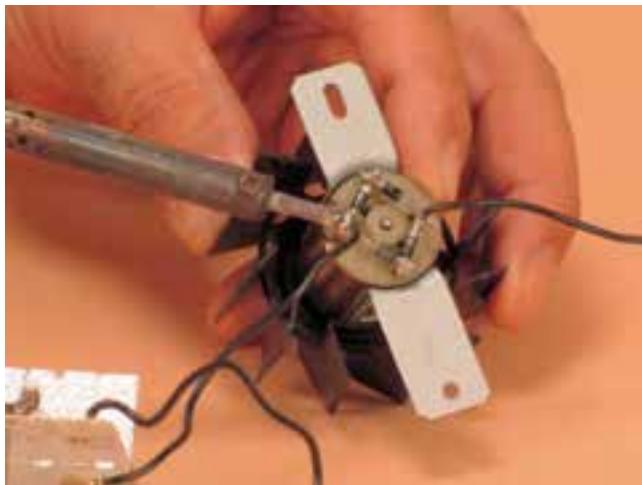
● در شکل ۱-۳۳۵ مقاومت دو سر از سه سر المنت اهم اندازه‌گیری شده است.

شکل ۱-۳۳۵

● مطابق شکل ۱-۳۳۶ به وسیله‌ی هویه‌ی برقی، اتصال سیم رابط المنت سشوار به ترمینال موتور DC را باز کنید.

شکل ۱-۳۳۶

شکل ۱-۳۳۷

● هنگام باز کردن اتصال لحیم شده، دقّت کنید تا گرمای زیاد سر هویه به قسمت‌های دیگر دستگاه صدمه نزند (شکل ۱-۳۳۷).

شکل ۱-۳۳۸

● در شکل ۱-۳۳۸ دیودهای یکسوسازی و ترمینال‌های موتور را مشاهده می‌کنید. همان‌طور که می‌بینید این دیودها به صورت پل بسته شده‌اند. به ترمینال موتور پلاریته‌های + و - ولتاژ اتصال دارد.

شکل ۱-۳۳۹

● در شکل ۱-۳۳۹ پروانه‌ی دمنده‌ی هوا، قاب فلزی جهت نصب موتور به قاب سشوار و موتور DC به همراه دیودهای یکسوسازی مشاهده می‌شود. برای آگاهی از سلامت دیودها یک سر آن‌ها را آزاد کنید و سپس با اهم‌تر آن را آزمایش کنید.

شکل ۱-۳۴۰

● شکل ۱-۳۴۰ اتصال پروانه‌ی دمنده‌ی هوا به محور موتور را نشان می‌دهد. این اتصال که توسط چسب قطره‌ای انجام شده، اتصال محکمی است.

شکل ۱-۳۴۱

● در این حالت می‌توان با یک سشوار به صورت موضعی به محل اتصال، حرارت داد تا اتصال کمی شل شود. بعد از شل شدن اتصال، با دم باریک، پروانه‌ی دمنده‌ی هوا را از محور موتور بیرون بیاورید (شکل ۱-۳۴۱).

۱۱-۶-مراحل اجرای کار عملی شماره (۳)

(قسمت چهارم)

روش آزمایش المنت سشوار

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۱-۱۱-۵ انجام می‌شود.

شکل ۱-۳۴۲

● مقاومت المنت که بین دو سر سیم رابط آن قرار دارد بهوسیله‌ی اهم‌متر، $\frac{4}{4} \text{ اهم}$ اندازه‌گیری شده است. این مقاومت، مقاومت قسمتی از المنت است (شکل ۱-۳۴۲).

شکل ۱-۳۴۳

● اگر محل سیم اهم‌متر را طبق شکل ۱-۳۴۳ تغییر دهیم، مقاومت المنت $\frac{7}{7} \text{ اهم}$ اندازه‌گیری می‌شود. این مقاومت مربوط به قسمت دیگری از المنت است.

نکته مهم مقادیر اندازه‌گیری شده تحت تأثیر تولرانس‌های قطعات، دستگاه‌های اندازه‌گیری و شرایط محیط قرار می‌گیرد.

در شکل ۱-۳۴۴ دو مقاومت المنت به طور سری قرار گرفته‌اند و اهم متر، مقاومت کل آن‌ها را حدوداً 10Ω نمایش دهد.

شکل ۱-۳۴۴

تمرین ۷— با استفاده از تجربیاتی که در مراحل باز کردن سشووار به دست آورده‌اید، اجزای نشان داده شده در شکل ۱-۳۴۵ را نام ببرید و در جدول زیر بنویسید.

شکل ۱-۳۴۵

ردیف	نام قطعات	ردیف	نام قطعات
۱		۹	
۲		۱۰	
۳		۱۱	
۴		۱۲	
۵		۱۳	
۶		۱۴	
۷		۱۵	
۸		۱۶	

● سشوار را مجدداً موئتاز کنید.

عملیات بستن قطعات و اجزای سشوار بر عکس حالت باز کردن آن است. دقّت کنید تا تمام قطعات و اجزا به ترتیب و به طور صحیح در محل خود قرار بگیرند.

توجه! به عبارت دیگر برای بستن قطعات سشوار باید از انتهای مراحل باز کردن آن شروع کنید و به ابتدای آن برسید.

هنگام سوار کردن قطعات، از نقشه‌ی موئتاز که در مراحل باز کردن دستگاه رسم شده استفاده کنید.

پس از بستن سشوار زیر نظر مریبی کارگاه، دو شاخه‌ی سیم رابط آن را به پریز برق وصل کنید و از صحبت عملکرد دستگاه مطمئن شوید.

چنان‌چه دستگاه بدون اشکال کار کند و آمپر آن هنگام کار با ولتاژ نامی در حد جریان نامی آن باشد سشوار سالم است و می‌توان آن را مورد استفاده قرار داد.

مشاهدات و نتایجی را که از کار عملی شماره‌ی (۳) به دست آورده‌اید به‌طور خلاصه بنویسید.

- ..... -۱
- ..... -۲
- ..... -۳
- ..... -۴
- ..... -۵
- ..... -۶
- ..... -۷
- ..... -۸
- ..... -۹
- ..... -۱۰
- ..... -۱۱
- ..... -۱۲
- ..... -۱۳
- ..... -۱۴
- ..... -۱۵